
GOVERN LOCAL
2n semestre 1994-1995

Professor: J. Brugué (grup 01)

OJECTIUS DEL CURS:

Tradicionalment l'assignatura "Govern Local" ha estat impartida per administrativistes i, per tant, ha accentuat els aspectes jurídics i instucionals. El programa que presentem, en canvi, pretén oferir una òptica estrictament politològica del món municipal.

Per aconseguir-ho, es proposa una anàlisi del govern local que incorpori diferents punts de vista. En primer lloc, es defineixen -sense entrar en detalls jurídics- les característiques estructurals dels governs locals espanyols i catalans (bloc I). En segon lloc, es proposa una conceptualització del govern local des de la ciència política i es presenten les teories actuals més rellevants per explicar-ne la seva evolució (bloc II). En tercer lloc, s'estudia la gestió i l'organització dels serveis municipals (bloc III). Finalment, s'analitza el sistema polític local: eleccions, partits, democràcia municipal, actors, etc. (bloc IV).

L'objectiu del curs, per altra banda, combina les pretensions analítiques amb les instrumentals. Es a dir, es presenten les teories i els esquemes analítics més importants, però no es renuncia a oferir -a través de casos i exercicis- un instrumental útil per la pràctica professional.

FUNCIONAMENT I AVALUACIO DEL CURS:

Hi ha dues parts clarament diferenciades. La primera (blocs I i II) és més descriptiva i, per tant, s'articularà a partir de sessions teòriques i lectures obligatòries. Està previst una durada de 8 classes. La segona (blocs III i IV) és més analítico-instrumental i, consegüentment, combinarà les aportacions teòriques amb casos i exercicis.

L'avaluació s'efectuarà a partir d'un exàmen escrit que cobrirà la matèria dels blocs I i II (50% de la nota) i d'un treball d'entre 20 i 25 planes referent als blocs III i IV (40% de la nota) que haurà de ser exposat a classe (10% de la nota). Complementàriament, per aquells que volguin millorar la qualificació, hi haurà un exàmen optatiu sobre els blocs III i IV.

BLOC I: LES REGLES DEL JOC

1. El Marc Jurídic Municipal

- La Constitució i l'Estatut d'Autonomia
- La LRBR i la LOT

2. Organització Territorial i Competències Municipals

- Característiques del cas espanyol i català
- Referències comparades

3. Les Finances Municipals

- La LHL i les característiques del model espanyol
- Crisi fiscal a nivell municipal

4. Autonomia Local

- Un esquema d'anàlisi
- Localisme versus centralisme a Europa

LECTURES OBLIGATORIES:

2 LLETRES
3 CC. SS. ✓
- Mateu, X. (1989) "El Marc Administratiu" a FMC (ed.) 10 ANYS D'AJUNTAMENTS DEMOCRÀTICS, FMC, Barcelona.

1 CC. SS. →
- Estevez, E. (1989) "Magnitudes Económicas y Estructurales del Sector Público Local" a Mir (ed.) CRISIS ECONOMICA Y ESTADO DEL BIENESTAR, IEF, Madrid.

2 CC. SS.
(1: PRESTEC ANUARI)
- Page, E. (1991) LOCALISM AND CENTRALISM IN EUROPE, Oxford University Press, Oxford, capítol 4.

BLOC II: EL GOVERN LOCAL DES DE LA CIENCIA POLITICA

5. Què és el Govern Local?

- Dificultats de definició
- Les aproximacions tradicionals

6. Una Definició Contingent del Govern Local

- Esquema analític: variables internes i externes
- Aplicació al cas espanyol

7. Teories sobre el Govern Local

- Models normatius
- Les teories en l'eix esquerra-dreta

8. Debats Teòrics Actuals sobre el Govern Local

- El concepte de "municipi habilitador"
- Teories sobre el "règim urbà"

X **LECTURES OBLIGATORIES:**

- ? - Hill (1980) *TEORIA POLITICA Y REGIMEN LOCAL*, IEAL, Madrid, capítol IX.
- 3 cc. 55 - Stoker, G. (1988) *THE POLITICS OF LOCAL GOVERNMENT*, Macmillan, Londres, capítol X.
- REVISTA - Gyford, J. (1991) "*The Enabling Council - A Third Model*", *Local Government Studies*, gener/febrer.

BLOC III: L'ADMINISTRACIO LOCAL

9. Transformació dels Models de Gestió i d'Organització Municipal

- Plantejament general
- Presentació de casos

10. Organització I: Els Organigrames Municipals

- Jerarquia versus integració
- El pluralisme municipal

11. Organització II: Estratègies de Qualitat Total

- El principi de la servucció
- Previsió de demandes, cues, fluxes i capacitats

12. Organització III: La Gestió del Canvi Organitzatiu

- Elaboració d'una diagnòsi
- Disseny de propostes

13. Gestió I: La Direcció Estratègica

- El disseny d'un pla estratègic
- Presentació de casos

14. Gestió II: Estratègies de Comunicació

- De l'administració als ciutadans
- Dels ciutadans a l'administració

15 i 16. Presentació de Treballs

TEMES DE TREBALL:

- Anàlisi d'un procés de reorganització municipal (a partir d'un cas o comparant experiències diverses)
- Avaluació de l'eficiència o l'eficàcia en la prestació d'un servei municipal
- Estudi sobre el rol dels directius municipals (gerents, cap de serveis, regidors)

- Anàlisi de plans estratègics locals
- Estudi dels canals de comunicació d'algun ajuntament (característiques, funcionament, utilitat)

BLOC IV: LA POLITICA LOCAL

17. La Democràcia Local

- La política en el món municipal
- "Nacionalització" i "partidificació" del sistema polític local

18. El Sistema Electoral

- Característiques i conseqüències
- Resultats electorals i coalicions

19. Participació Política

- Cultura política municipal
- El rol dels ciutadans

20. Els Protagonistes de la Política Municipal

- Els regidors
- Els funcionaris municipals

21. El Funcionament Polític de l'Ajuntament

- Estructura de presa de decisions polítiques
- Les relacions oposició-govern

22 i 23. Presentació de Treballs

TEMES DE TREBALL:

- Anàlisi dels resultats electorals (nacionalització, evolució, abstenció, coalicions, etc.)
- Anàlisi de la campanya electoral (temes més polèmics, estils, expectatives, etc.)
- Simulació dels resultats electorals aplicant diferents sistemes electorals.
- Mecanismes de participació ciutadana
- Funcionament de les relacions entre l'oposició i el govern: funcionament de la democràcia local.